

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

2024. december 1.

Kálmánháza, Mandabokor

Istentisztelet

Cím: A próféciában és az ünnepkörökben is felragyog a Szabadító

(1. dia) „⁵Eljön majd az idő - így szól az ÚR -, amikor igaz sarjzat támasztok Dávidnak, olyan királyt, aki bölcsen uralkodik, jog és igazság szerint jár el az országban. ⁶Az ő idejében szabad lesz Júda, Izráel is biztonságban él, és így fogják nevezni: Az ÚR a mi igazságunk! ⁷Eljön majd az idő - így szól az ÚR -, amikor nem azt mondják többé, **(2. dia)** hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráel fiait Egyiptom földjéről, ⁸hanem azt, hogy él az ÚR, aki fölhozta, hazahozta Izráel házának utódait észak földjéről és mindazokból az országokból, amelyekbe szétszórta őket; és a maguk földjén fognak lakni.” Jer 23,5-8

Drága Gyülekezet!

Nem szorulok magyarázatra **(3. dia)**, de azok számára, akik nem egyszerűen az útmutatót olvassák, hanem nyomon követik a perikópa rend szerint kijelölt Igéket az útmutatóból, számukra mondom, hogy megint eltértem az igehirdetési alapigétől.

A kijelölt Máté 21,1-11-ből már számtalan alkalommal prédikáltam a gyülekezetben, ádventben is, húsvéti időszakban is, ezért arra gondoltam, hogy a kijelölt lekción választom, mert Jeremiás könyve 23. fejezetéből még nem prédikáltam. Az elmúlt 17 évben – mióta itt vagyok –, nem volt kijelölve ez a textus igehirdetési alapigeként, utoljára 1971-ben volt kijelölve, de akkor is csak az 5-6. vers Karácsony ünnepére.

Ennyit előljáróban, de tekintsünk Igénkre, hogy Isten mit kíván üzeni számunkra Ádvent 1. vasárnapjára, hiszen ma **(4. dia)** újabb egyházi esztendőbe értünk. Azok számára, akik kevésbé ismerik az egyházi ünnepköröket, számukra hadd mondjam el, hogy négy ünnepkörünk van – ahogy láthatjuk itt a kivetítőn. Első ünnepkörünk **(5. dia)** a „*Karácsonyi ünnepkör*”, mely ádventtel kezdődik és egészen vízkereszt utáni vasárnapokig tart. A második ünnepkörünk a **(6. dia)** „*Húsvéti ünnepkör*”, amely a böjtelő vasárnapokkal kezdődik (hetvened, hatvand, ötvened vasárnapok) és egészen a húsvét ünnepe utáni vasárnapokig tart. Ezt követően a **(7. dia)** „*Pünkösdi ünnepkör*” következik, mely

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam."(Luther)

nagyon rövid időtartamú, két ünnep tartozik hozzá Mennybemenetel és Pünkösöd. Az utolsó és egyben leghosszabb ideig tartó ünnepkörünk, amit – helytelenül – ünneptelen félévnek is neveznek, a **(8. dia)** „*Szentháromsági ünnepkör*”, amely Szentháromság vasárnapjával kezdődik és tart egészen Örök élet vasárnapjáig, azaz Ádvent 1. vasárnapját megelőző vasárnapig. Talán ezen az ábrán **(9. dia)** még inkább el tudjuk képzelni az ünnepkörök egymást követő ünnepeit és váltakozásait.

Egy új egyházi esztendőhöz értünk, tekintetünket **(10. dia)** a Karácsonyi ünnepkörben Jézus születésére helyezzük és erre készít fel bennünket az **(11. dia)** Advent, amely azt jelenti, „*eljövétel*”, de fordítják még „*várakozás*”-nak, „*érkezés*”-nek. Latinul **(11/a dia)** Adventus Domini: „Az Úr eljövetele” vagy „Az Úr érkezése”. Maga az adventi téma vezet rá bennünket a mai textusunkra, hiszen ebben a jeremiási igében is az **(12. dia)** időről és az érkezésről van szó. „Eljön majd az idő...” – kezdte Jeremiás próféta, amiről később az Újszövetségben is olvashatunk Pál apostolnál, aki azt írta **(13. dia)**: „**4De amikor eljött az idő**

teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született...” Gal 4,4. Ahhoz, hogy megértsük az Ó – és Újszövetségi összefüggéseket és a próféciák beteljesedéseit, ahhoz érdemes kicsit a történelmi összefüggéseket is megnéznünk, Isten hogyan készítette elő, hogyan ágyazta be Izrael történetében a Megváltó Jézus Krisztus születését.

Nézzük meg először **(14. dia)** a történelmi kontextust! Ennek a próféciának üzenetét **(14/a dia)** Kr.e. 597-586 közé lehet elhelyezni, amikor Cidkijá király (Cedekiás) volt az uralkodó. Ebben az időszakban működött **(14/b dia)** Jeremiás próféta, aki feltételezhetően 650 körül született és 585-ben hunyt el. A király semmibe vette Jeremiás próféta figyelmeztetéseit, hogy **(15. dia)** az Isten iránti engedelmségben kell erősíteni a népet, a bálványáldozati kultuszt meg kell szüntetni, a nép szociális problémáit kell megoldani, a nép nyomorúságán kell segíteni, de sem a világi, - sem az egyházi vezetők nem foglalkoztak Isten figyelmeztető szavával, s ezzel nagyban hozzájárultak az 586-ban be-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

következett tragédiához: Jeruzsálem pusztulásához, **(16. dia)** s Izrael népének a babiloni fogságba való hurcolásához.

Ez a 23. fejezet arról szól, hogy a királyok mennyire nem törődtek a néppel és Isten panaszát írja le a próféta. Azt olvashatjuk ennek a fejezetnek az elején **(17. dia)**: „¹**Jaj a pásztoroknak, akik veszni hagyják és elszélesztik legelőm nyáját! - így szól az ÚR.** ²**Azért ezt mondja az ÚR, Izrael Istene a pásztorokról, akik népemet pásztorolják: Ti hagyátok, hogy elszéledjen és szétszóródjon a nyájam, nem vigyáztatok rá. De én számon kérem tőletek gaztetteiteket - így szól az ÚR. [...]** ¹⁶**Ezt mondja a Seregek URa: Ne hallgassatok a nektek próféta próféták beszédére; bolonddá tesznek benneteket! Saját szívük látomását hirdetik, nem azt, amit az ÚR adott.** ¹⁷**Váltig mondják azoknak, akik megvetik az ÚR ígését: Békességetek lesz! És ezt mondják minden megátalkodott szívű embernek: Nem jön rátok veszedelem!”** Jer 23,1-2.16-17. Erről a lelki – és erkölcsi romlásról beszél Isten a prófétán keresztül, s beszél arról, hogy ennek súlyos következményei

lesznek, mert a népet az akkor feltörekvő, hatalmas gyarmatot szerző, hadjárataiban folyamatosan nyerő **(18. dia)** babilóni királynak, Nebukadneccárnak a kezébe adja, megtámadja az országot, Izraelt és Júdát, lerombolja az akkori zsidó kultuszhely szimbólumát, a zsidó identitást jelképező Jeruzsálemet, és a vallási központot, az áldozati helyet megtestesítő jeruzsálemi templomot. Több ezer, tízezer zsidó embert fogságba visz, családokat szakítanak szét és elhurcolnak idegen országba. Ott élnek 7 évtizeden keresztül. S ebben a próféciában nem csak a következményekről beszél Jeremiás, hanem arról is, mi lesz a tragédia után. Ennek az üzenete pedig már nem csupán történeti – hiszen 7 évtizeden keresztül várják, hogy a fogságnak vége legyen és újra saját hazájukban, otthonukban legyenek az elhurcoltak – hanem túl mutat a történelmi kontextuson és egy olyan személyről beszél, aki helyre állítja a kapcsolatot Isten és ember között. „Dávid sarja igazi király lesz, s bölcsen cselekszik és igazságot tesz az országban”, s „Júda népe megszabadul, s Izrael biztonságban lakozik”, akkor nem csak a babiloni fogságból való szabadulásra

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

gondol, hanem arra is, hogy Isten ígérete szerint egykor majd eljön a Messiás, aki mindezt maradéktalanul megvalósítja. S itt már felülemelkedik a történelmi kontextuson és prófécia lesz ez az üzenet, mert már nem csupán a fogság utáni helyreállításról, az új vezetőkről beszél Jeremiás, hanem arról a Messiásról, arról a Jézus Krisztusról, akinek az uralmát bölcsesség, igazság és igazságosság jellemzi majd. Ő lesz Dávid családjának, amelyet Isten megáldott, az „igazi sarja”, olyan pásztora a népnek, aki minden tekintetben a legnagyobb vezető. Pál apostol Róla írja **(19. dia)**: „Őt tette nekünk Isten bölcsességgé, igazsággá, megszentelődéssé és megváltássá...” I Kor 1,30 és itt ér össze az a „szál”, amiről olvashatunk Jeremiásnál **(19/a dia)**: „**olyan királyt, aki bölcsen uralkodik, jog és igazság szerint jár el az országban...**” Jer 23,5b.

A történelmi kontextust követően a **(20. dia)** prófeciáról és annak beteljesedéséről szeretnék még szólni befejezőképpen. 26 próféciai olvasható az Ósz-ben, amely egészen konkrétan a Názáreti Jézus Krisztus eljövételéről és körülményeiről szól.

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

Olyan jó látni összefüggésében azokat a prófeciákat, amelyek a Megváltó megérkezésére hangoltak. Csak a teljesség igénye nélkül hadd említsek néhányat **(21. dia)**:

Ígéret: Szűztől fog születni (Kr.e. 740 körül)

Igehely: Ézs 7,14 „**¹⁴Ezért ad jelt néktek az Úr maga: Ímé, a szűz fogan méhében, és szül fiat,...**”

Beteljesülés: Lk 1,26-53 „**²⁶A hatodik hónapban pedig elküldte Isten Gábriel angyalt Galilea egyik városába, Názáretbe, ²⁷egy szűzhöz, aki a Dávid házából származó férfinak, Józsefnek volt a jegyese. A szűznek pedig Mária volt a neve.**”

(22. dia)

Ígéret: Betlehemből fog megszületni (Kr.e. 737 – 696)

Igehely: Mik 5,1 „**¹Te pedig, efráti Betlehem, bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izráelen.**”

Beteljesülés: Mt 2,1 „**¹Amikor Jézus megszületett a júdeai Betlehemből Heródes király idejében, íme, bölcsek érkeztek napkeletről Jeruzsálembe,**”

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

(23. dia)

Ígéret: Egyiptomban is fog járni (Kr.e. 8. sz.)

Igehely: Hós 11,1 „¹Még gyermek volt Izráel, amikor megszerettem, Egyiptomból hívtam ki fiamat.”

Beteljesülés: Mt 2,13b-14 „Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, és maradj ott, amíg nem szólok neked, mert Heródes halálra fogja kerestetni a gyermeket.” ¹⁴Ő pedig felkelt, vette a gyermeket és anyját még éjnek idején, és elment Egyiptomba.”

(24. dia)

Ígéret: Immánelnek fogják hívni (Kr.e. 740 körül)

Igehely: Ézs 7,14 „¹⁴Ezért ad jelt néktek az Úr maga: Ímé, a szűz fogan méhében, és szül fiat, s nevezi azt Immánelnek...”

Beteljesülés: Mt 1,23 „²³„Íme, a szűz fogan méhében, fiút szül, akit Immánuélnak neveznek” - ami azt jelenti: Velünk az Isten.”

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

(25. dia)

Ígéret: A hatalom halálra fogja keresni (Kr.e. 650 - 585)

Igehely: Jer 31,15 „¹⁵Ezt mondja az ÚR: Hangos jajgatás hallatszik Rámában, és keserves sírás: Ráhel siratja fiait, nem tud megvigasztalódni, hogy nincsenek többé fiai.”

Beteljesülés: Mt 2,16 „¹⁶Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek túljártak az eszén, nagy haragra lobbant, elküldte embereit, és megöletett Betlehembben és annak egész környékén minden kétesztendő és ennél fiatalabb fiúgyermeket, annak az időpontnak megfelelően, amelyet pontosan megtudott a bölcsektől.”

Ez csak néhány, amelyet idéztem, de 26 próféciát lehet találni az ÓSZ-ben, mely egészen konkrétan Jézus Krisztusra, mint a megígért Messiásra vonatkozik és beteljesedett. Évszázadokkal – ahogy láthattuk az évszámokat – korábban megjövendölték próféták és beteljesedett az 1. században. Isten ilyen formában hangolta az emberiséget, vagy mondhatom, „gyűjtotta a gyertyákat”, és egyre inkább kirajzolódott, egyre világosabbá vált Jézus

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgálja nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgálja nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

jövetele, ahogy János levelében olvashatjuk **(26. dia)**: „**múlik a sötétség, és már fénylik az igazi világosság.**” I Jn 2,8b.

Jeremiáson keresztül ezt mondta Isten **(27. dia)**: „**5Eljön majd az idő - így szól az ÚR -, amikor igaz sarjat támasztok Dávidnak, olyan királyt, aki bölcsen uralkodik, jog és igazság szerint jár el az országban. 6Az ő idejében szabad lesz Júda...**” Jer 23,5-6a. Ennek a próféciónak a beteljesedésére számtalan Igét említhetnék, de most csak egyet emelek ki, melyet a Zsidókhoz írott levében olvashatunk **(27/a dia)**: „**halála által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, vagyis az ördögöt; 15és megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt egész életükben rabok voltak.**” Zsid 2,14b-15. **(28. dia)** Jézus Krisztus hozta el a szabadulást minden bűnből, Ő vállalta magára a bűnök büntetését, Ő fizette ki a váltságdíjat a kereszten, Ő halt meg a Golgotán minden emberért, és ezt a szabadulást hirdették akkor Júdának és Jézus halála óta minden népnek. Jézus Krisztusnak a jövetele így lett előkészítve. Isten így gyújtotta időről-időre a gyertyákat, gyújtott egyre nagyobb vilá-

gosságot, készítette elő az Ő Fiának, **(29. dia)** Jézus Krisztusnak a jövetelét a világtörténelemben az Ószövetségen keresztül, majd bizonyosodhattuk meg róla az Újszövetségben. Számunkra, akik már bizonyos események utáni korban élünk, megadatott, hogy megfigyelhessük ezeket a prófétai eseményeket és megbizonyosodjunk ezen események beteljesedéséről. Isten ezért adta számunkra **(30. dia)** az egyházi esztendőt, hogy minden esemény és ünnep mögött megláthassuk azt a **(30/a dia)** Jézus Krisztust, aki eljött ebbe a világba váltságot szerezve a bűnös embernek, hogy lemosson minden vétket és szennyet és az Atya odaszegezte a minket terhelő adóslevelet a keresztfára Jézus személyében – ahogy fogalmaz Pál apostol **(31. dia)**: „**14Eltörölte a követelésével minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára.**” Kol 2,14.

Ezért gyújtunk gyertyát **(32. dia)**, erre hangol bennünket az egyházi esztendő, erre hangolódunk, hogy a személyes életünkbe is megérkezzen Jézus Krisztus, a Megváltó, a Szabadító.

Ámen!